DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telefonas Canal 8010-8011.
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
The most influential Lithuanian Daily in America.

No. 93 | Price 4 cents | Chicago, Ill., Pirmad., Bal. (April) 21d., 1947m. | Kaina 4 centai | Vol. XXXI

NE LAIKAS MAŽINTI TAKSUS -- TRUMANAS

Konferencija Miršta Agonijoje... 'Keturiems' Yra Sunku Susitarti

("Draugo" Specialaus Korespondento Paryžiuje Pranešimas)

Po dramatiško posėdžio, per kurį Molotovas atsisakė patenkinti Prancūzijos pragymą leisti ekonomiškai prisijungti Sąrro kraštą, sekė kitas, daug ramesnis, per kurį ministrai išnagrinėjo net tris raportus: koordinacinio komiteto dėl laikinosios Vokietijos vyriausybės organizavimo, specialaus komiteto dėl Vokietijos demilitarizavimo ir pagaliau ministrų pavaduotojų raportą dėl taikos sutarties sudarymo procedūros.

Tačiau ministrai susitarė tik dėl keletos smulkmenų, o visą kitą nutarė atgal grąžinti komisijoms, kad jos paruoštų dar kartą naujus raportus.

Esantieji Maskvoje žurnalistai pastebi, kad konferencija jau artinasi prie pabaigos, ji miršta pilnoje agonijoje ir dabar vykota tik jos paskutinieji pasispardymai...

Šią savaitę "Keturi" turės išstudijuoti pranešima dėl įsileidimo į visuotiną konferenciją mažųjų valstybių.

Prancūzija Prisideda Prie Anglo - Saksų

Kas arčiau seka konferenciją, tas įsitikino, kad juo toliau, tuo labiau prancūzai susiartina su anglais ir amerikiečiais veik visuose klausimuose. Ypač didelis nuomonių sutapimas pasireiškia šiuose punktuose:

1. **"Keturių Paktas".** Kaip jau minėjome, gen. Marshallas pasiūlė "Keturiems" pasirašyti keturiasdešimčiai metų paktą, kad apsidraudus nuo Vokietijos naujos agresijos. Dar nežinoma koks nusistatymas dėl šio pakto bus Sovietų Rusijos, bet Prancūzija, kuri anksčiau statė kai kurias sąlygas, dabar visiškai sutinka su Marshallo pasiūlymu. Anglai taip pat palaiko Marshallą.

2. **Sarro kraštas.** Šitame punkte anglai ir amerikiečiai palaiko prancūzus, gi rusai tuo tarpu užėmė priešingą poziciją.

3. **Ruhro kraštas.** Amerikiečių, anglų ir prancūzų delegacijos priėjo prie visiško susitarimo del Ruhro krašto eksploatacijos ir Prancūzijai buvo pažadėta duoti tam tikras kiekis anglių, kuris galės keistis, nuo produkcijos našumo. Šis susitarimas įvyko užkulisy tarp trijų ministrų ir tokiu būdu buvo pašalinta paskutinioji kliutis, kuri kliūdė gerai prancūzų su anglo-saksais draugystei.

4. **Vokietijos politiškas rėžimas.** Šiame punkte labai sutampa prancūzų, amerikiečių ir anglų tėzės, reikalaujančios, kad Vokietija būtų decentralizuota ir federalinė, sovietai priešingai ir palankus centralizavimui.

Maskva Visad Yra Teisi....

Per pasikalbėjimą su žurnalistais, Višinskis stengėsi sušvelninti Molotovo kivirča su Bidault, tačiau kuo daugiau jis aiškino, tuo labiau patvirtino sovietų nusistatymą neduoti Prancūzijai Sarro, kol nebus užtikrinta, kad Maskva galės kontroliuoti Ruhro kraštą.

Kaip ir galima buvo laukti, visa prancūzų komunistų spauda po ano sensacingo posėdžio pradėjo šaukti:

— Nesiduokime meškeriojami ant kobiniuko!

Jiems atrodo, kad jei anglo-saksai siūlo draugiškai prisijungti Sarro kraštą, tai tik tam kad prancūzai atsisakytu nuo Ruhro kraš to anglių. Bet tai būtų neteisinga, nes kaip matėme, tarp ministrų įvyko susitarimas, kad Prancūzija gaus didelį kiekį anglių ir iš Ruhro.

Tikrosios priežasties reikia ieškoti kitur. Anglo-saksai, teisingiau pasakius, nenori įsileisti sovietus į Ruhro krašto kontroliavimą, nes tada rusai ateitų prie Reino. Kodėl anglai turi duoti teisę rusams kontroliuoti Ruhrą, jei šie nenori įsileisti anglo-saksus į Sileziją. Juk anglo-saksai turi pilną teisę to reikalauti.

Jei sąjungininkai bendromis jėgomis nugalėjo Vokietiją, tai jie ir dabar turi teisę drauge spręsti jos likima ir ją kontroliuoti. Bet rusai taip nedaro. Jie laikosi savo slogano: "Kas tavo tas mano, bet kas mano, tai tas ne tavo".

Jie atidavė Sileziją su jos kasyklomis ir fabrikais Lenkijai, bet reikia neužmiršti, kad dabartinė Lenkija yra visiškas Maskvos satelitas, tad kitaip sakant, jie sau prisiskyrė Sileziją. Dabar jie dar nori gauti Ruhrą.

Tik šį kartą anglo-saksai jiems sako "ne!".

Jei Molotovas atsisakė paremti prancūzų reikalavimą dėl Sarro, tai prancūzų komunistai skaito tai visai naturalu. Jei seniau italų fašistų obalsis buvo:

"Il Duce a sempre raggione".

Tai šiandien prancūzų komunistų sloganas yra:

"Sovietų Rusija visad yra teisi".

Vyt. Arūnas.

GAISRAI DEGĖ KELIAS DIENAS PO SPROGIMO

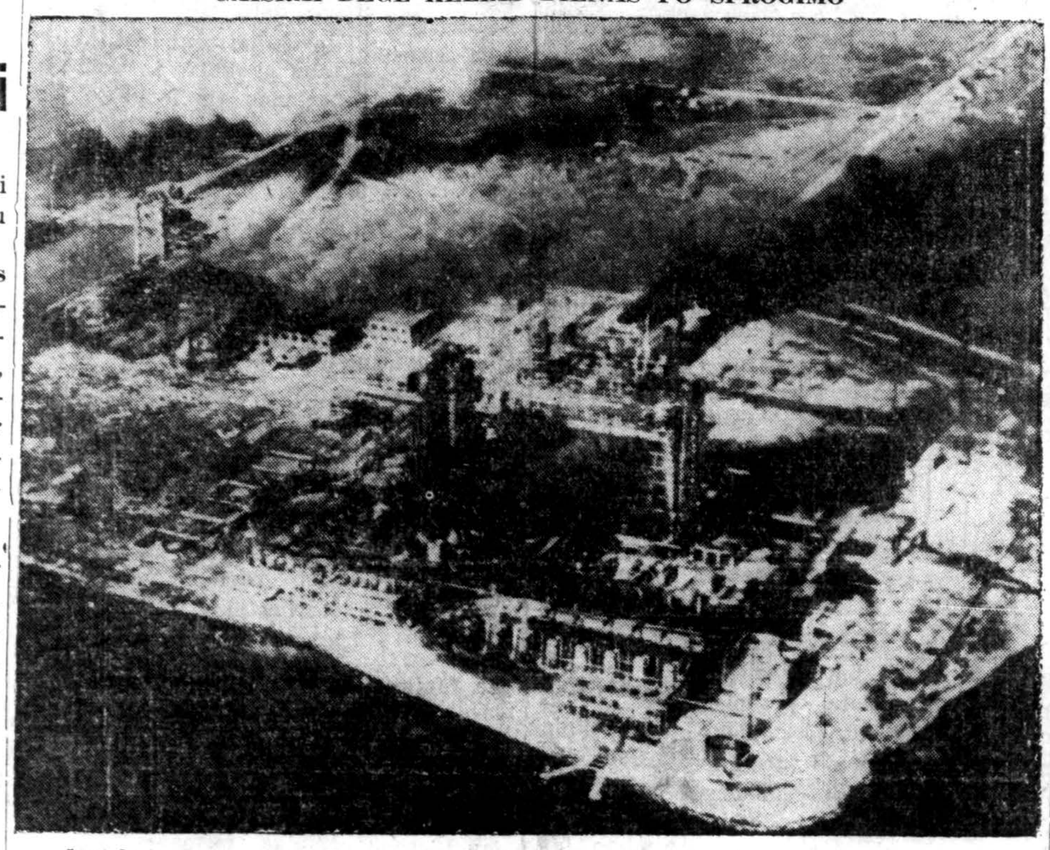

Štai kaip Texas City, Texas, atrodė iš lėktuvo 48 valandas po pirmojo sprogimo. Išgriautas Monsanto fabrikas yra priešakyje; žibalo kubilų gaisrai tebedega keliose vietose; ketvirtainė prieklauka, kairėje, yra vieta kur prancūzų laivas Grand Camp išsprogo. (Acme Telephoto)

Vandenbergas Pakeitė Nusistatymą, Ragina U. S. Nebegelbėti Komunistų

WASHINGTON, bal. 19. — Sen. Vandenbergas (R., Mich.) šiandien pakeitė savo vakar dieną pareikštą nuomonę ir sakė Amerika neturėtų vykdyti valstybės departamento planą išpildyti sutartį pasiųsti Rusijai $17,000,000 vertės dalykų užsakytų karo metu. Jis siūlė palaukti bent iki kol Rusija "patenkinamai" atsiteis už $11,000,000,000 lend-lease keliu padarytą skolą.

Vandenbergas tuo pakeitė savo vakar dienos poziciją, kuomet jis gynė valstybės departamento poziciją prieš republikonų skundus, kad pristatymas žibalo valymo mašinerijos nėra suderinamas su planu sutvirtinti Graikiją ir Turkiją prieš komunizmą.

Prieš Achesoną

Valstybės pasekr. Achesonas prašo kongresą užgirti sutarties išpildymą ir tuoj siųsti prašomas mašinerijas. Jis teigia, jog Amerika paėmė "stiprią poziciją" dėl tarptautinių sutarčių pildymo ir todėl neturėtų laužyti savųjų. Einant sutartimi, Rusijai būtų duota 30 metų atmokėjimui.

Sen. Bridges (R., N. H.) šiandien pareiškė, kad kiek liečia jį, jo vadovaujamas apropriacijų komitetas niekuomet neužgirs tos sutarties.

400 DP'ų iš US Zonos Belgijos Kasykloms

BRIUSELIS, Belgija, bal. 19. — Pirmasis būrys 400 išvietintų asmenų iš amerikiečių zonos Vokietijoje šiandien atvyko čia dirbti Belgijos anglies kasyklose. Einant sutartimi pasirašyta su UNRRA direktoriu, Belgija gaus 20,000 DPų iš U. S. zonos. Belgija taip pat nori sudaryti tokią sutartį su Anglija dėl jos zonos.

Oficialūs sluoksniai atsisakė komentuoti apie Pravdoje pasirodžiusį straipsnį Maskvoje, kuris sakė 434 išvietinti ukrainiečiai, lenkai ir lietuviai buvo pristatyti darbams Belgijoje po "neteisėta" sutartimi su U. S. zonos viršininkais. Komunistų organas sakė sovietai ją "nepripažįsta."

Komunistai Užmušė 5-tą Kunigą Graikijoje

ATĖNAI, bal. 19. — Raportuota, jog komunistų gaujos užmušė graikų stačiatikių kunigą kaime netoli Siatista. Tai buvo penktas kunigas nužudytas komunistų per praeitas kelias savaites.

DANIJOS KARALIUS CHRISTIAN MIRĖ

KOPENHAGAS, Danija, bal. 20. — Danijos karalius Christian X šiandien po pietų mirė. Velionis buvo 76 metų amžiaus ir susirgo Velykų sekmadienyje po širdies atakos.

Raportuoja U. S. Steel, CIO Jau Susitaria

PITTSBURGH, bal. 20. — Vakar raportuota, jog CIO plieno darbininkai ir U. S. Steel korporacija pasirašė nauja algų sutartį. Nepasakyta kiek sutarta pakelti algas, nors pirmesni raportai kalbėjo apie 11-½ iki 12-½ centų valandai.

Unijos prez. Pilip Murray ir jo pastarėjai šiandien tarėsi su plieno bendrovės atstovais. Buvo sakyta, kad iki 5 val. po pietų šiandien gali būti padarytas svarbus pranešimas sutarties reikalu.

Pranašauja 1 Bilijono Perteklių; Sako Reikia Dabar Mažinti Skolą

WASHINGTON, bal. 19. — Prez. Trumanas šį vakarą pranašavo, jog valdžia 1947 m. fiskalius metus užbaigs su $1,250,000,000 pertekliu, pirmuoju per 17 metų. Tačiau, jis tuoj pakartojo savo ankstyvesnius perspėjimus, kad ne dabar laikas mažinti taksus, nežiūrint tikėto pertekliaus. Vietoj to, viešoji skola turi būti sumažinta kiek tik galima, kol laikai yra geri, jis sakė.

Valdžios Pajamos Didėja

Prezidento paskutinis oficialus spėjimas dėl valdžios operacijų baigiančių šių metų birželio 30 d., buvo padarytas sausio mėnesy. Tuo metu jis pranašavo $2,300,000,000 deficitą.

Prezidentas sakė pagerėjimas paėjo nuo dviejų dalykų — nenumatytų administracijos sutaupymų ir didesnių negu numatytų pajamų. "Yra visai naturalu taksų mokėtojams norėti taksus sumažintus," Trumanas sakė, "bet daryti tai dabar ugdytų infliaciją ir tuo panaikintų by kokio sumažinimo naudą."

Pirm negu Trumano pareiškimas buvo išleistas, republikonų partijos pirmininkas Carroll Reece išleido savo, kuriame jis sakė Prezidentas planuoja uždėti veto ant republikonų taksų mažinimo programo šiais metais, kad pasinaudoti taksų sumažinimu "1948 metų rinkimų išvakarėse."

Chicagos Lietuviai Iškilmingai Pagerbė Buv. Lietuvos Prezidentą

CHICAGO, bal. 19. — Chicagos Lietuvių Tarybos suruoštas bankietas pagerbimui buv. Lietuvos Prezidento Dr. K. Griniaus šį vakarą sutraukė suvirš 400 rinktinės publikos didžiajame Palmer House viešbutyje.

Programo vedėju ir vienu kalbėtojų buvo Dr. P. Grigaitis, ALT sekretorius. Kiti kalbėtojai buvo Lietuvos konsulas P. Daužvardis, teisėjas J. T. Zuris, ALT ižd. M. Vaidyla, ir S. B. Komaiko. Himną atidarant programą sudainavo solo Aldona Barcus —pritariant publikai. Kiti dainininkai buvo Algirdas Brazis ir Mary Pukšmis, kurie taip pat padainavo ir duetą.

'Lietuva Vėl Bus Nepriklausoma'

Publiką labai sužavėjo Lietuvos operos solistė p. S. Adomaitienė, kuri atvyko į Ameriką prieš kelias savaites.

Užbaigiamą kalbą pasakė Dr. Kazys Grinius, savo tvirtu balsu užakcentuodamas, kad Lietuva bus vėl nepriklausoma, išsivadavusi iš "Meškino" — bolševikų vergijos.

Bankietas tikrai buvo jaukus ir programa įdomi, bet rengėjai verti papeikimo, kad nors publika susirinko laiku, bet pradėjo beveik 1-½ valandas vėliau negu buvo skelbta.

Molotovas Remia Slavų Pretenzijas

MASKVA, bal. 20. — Keturių didžiųjų užsienių ministrų tarybos posėdis šiandien pasidarė palankesnis, kuomet rusų delegatas Molotovas padarė kelias nuolaidas dėl Austrijos reikalo. Tarpe kitko, rusai liovėsi reikalavę sugrąžinimo karo kriminalų iš Austrijos be atitinkamų įrodymų.

Didelės kliūtys galutinam susitarimui yra Molotovo užsispyręs rėmimas Jugoslavijos pretenzijų prie Austrijos teritorijos ir Rusijos reikalavimas jai pripažinti dideles įmones rusų zonoje Austrijoje.

Vėliausių Žinių Santrauka

— Nors telefonistų unija tarėsi su bendrovės atstovais Washingtone vakar dieną, nesimato streiko užbaigimo.

— Henry Wallace Norvegijoje sakė yra pavojus, jog U. N. taps kombinacija tam tikrų valstybių nusistačiusių prieš Rusiją. Anksčiau jis apgailėjo, kad Churchillis nedalyvaująs "kovoje už taiką."

— U. S. viršininkai Kinijoje susitarė su komunistais pereiti į jų teritoriją ir parsivežti du amerikiečius karininkus, kurie buvo kovo 1 d. komunistų pagrobti.

— Portugalijos karo ministerija pranešė, kad būrys kareivių prieš 10 dienų bandė sukurstyti sukilimą.

— Raportuota gaisras sunaikino pusę Iita miesto Japonijoje.

— Churchillis sakė jis nepavadinęs Wallacą "kriptokomunistu," ir kaltino BBC už jo žodžių iškraipymą.

KALENDORIUS

Balandžio 21 d.: **Šv. Anzelmas**; senovės: Daugkertis ir Skalvė.

Balandžio 22 d.: **Šv. Soteras ir Šv. Kajus**; senovės: Viligailis ir Eikė.

ORAS

Apsiniaukus ir truputį šilčiau. Saulė teka 5:03; leidžiasi 6:37.

Įdomybės apie lietuvių kalbą

— Apie devynis didžiuosius Lietuvos miestus. — Kuria tarme buvo parašyta pirmoji lietuviška knyga. — Daukša pirmasis stengėsi sukurti bendrinę lietuvių kalbą. — Garsinės filmos ir belaisvių stovykloj daryti rekordai lietuvių kalbai tirti. — Kada atsirado aukštaičiai ir žemaičiai. — Kiek lietuviai turi žodžių gandrui pavadinti. — Kas pirmasis į Lietuvą parvežė bulves. — Bulvinė sukaktis....

Šveicaras, kurs apie lietuvių kalbą daugiau žino, kaip mes

Prisipažinkime ir muškimės į krutinę — mes kalti, kad per mažai pagerbiame mūsų tautos bičiulius, geruosius draugus.

Štai, Jungtinėse Amerikos Valstybėse gyvena, Pennsylvanijos universitete profesoriauną, **Dr. Alfred Senn**, savo kilme jis šveicaras, tačiau taip pamėgęs Lietuvą ir taip išsispecializavęs kalbamokslyje, kad Kauno universitetas jį buvo pakvietęs profesoriauti.

Nors jis šveicaras, tačiau lietuvių kalbos moksle jis šiandien yra didžiausis autoritetas Amerikoje, pralenkia savo žiniomis net mus, lietuvių tautos žmones. Su juo nebent galėtų konkuruoti neseniai į U. S. A. atvykęs prof. A. Salys, bet ir dėl jo prof. Senn galėtų pasakyti, kad tai vis delto buvęs mano mokinys.

Veikalas apie lietuvius, dviejų universitetų paremtas.

Netaip seniai prof. Senn išleido veikalą apie lietuvių tarmes ("Lithuanian Dialectology", atspauda iš "The American Slavic and East European Review"), 57 pusl., su lietuvių tarmių žemėlapiu, su gausiais statistikos duomenimis ir planais — braižiniais. Veikalas taip svarbus, kad jo išleidimą lėšomis parėmė net du universitetai: Pennsylvanijos ir Harvardo.

Na, o mes, ar daugelis tą veikalą matėme? (Nesakau skaitėme, nes jį pilnai perprasti reikia didesnio filologinio išsilavinimo).

O visgi jame net eiliniam lietuviui yra daug įdomių dalykų. Visų pirma - surinktas sąrašas net 136 knygų ir straipsnių, vis studijų apie lietuvių kalbą.

Supažindindami su ta vertinga Senno studija mes ir suminėsime eilę jo iškeltų faktų, kurie gal nėra patys svarbiausi, esminiai pačiam veikalui, bet kurie gali daugiau būti įdomūs skaitytojams.

Kaip rusai nulietuvino miestus

Caristinė rusų okupacija taip buvo nutautinusi Lietuvos miestus, kad, pagal 1897 m. surašymą, devyniuose didesniuose Lietuvos miestuose (Kaunas, Ukmerge, Rokiškis, Biržai, Panevėžys, Raseiniai, Telšiai, Šiauliai ir Šeduva) tebuvo tik 16,438 lietuviai, gi rusų — 26,122, lenkų 28,284, ir žydų 61,694. Reikėtų, kad tą faktą žinotų lietuviškieji raudonieji ruskeliai, kurie tvirtina, kad dabartinėj rusų okupuotoj Lietuvoj žydi lietuviška kultūra... Rusai pasilieka rusais.

Imkime kitą pavyzdį: Vilniaus gubernijoje 1860 m. buvo 857,000 gyventojų, iš jų tik 8,8% baltgudžių ir rusų, gi 1909 metais (policijos žiniomis) rusų, baltgudžių ir mažarusių buvę 57,2%. Galima prileisti, kad daugelis lenkų užsirašė baltgudžiais, bet visgi rusifikacijos padariniai labai žymūs ir Lietuvai skriauda labai didelė.

Apie Klaipėdos kraštą

Atsigręžiant į kitą pusę, Mažąją Lietuvą, pasirodo, kad dar 1848 m. buvo tokių vietų, kaip, pavyzdžiui Gilgės parapija, kur iš 6,013 gyventojų buvo 4,403 lietuviai. Dar 1905 metais, pačių vokiečių statistiniais daviniais Klaipėdos krašte lietuvių ir vokiečių buvo beveik lygiai: 49,78% lieutvių ir 49,84% vokiečių.

UŽSISAKYKITE SAU IR KITIEMS

Tėvų Marijonų Ruošiamą Žurnalą Anglų Kalboje

"THE MARIAN"!

PRENUMERATA — $1.00 METAMS

Žurnalas bus mėnesinis.
Kaina — $1.00 metams.
Žurnalas bus leidžiamas Anglų kalboje.
Pirmas Žurnalo numeris pasirodys kaip tik turėsime pagrindinį prenumeratų skaičių.

LATVAS
2334 So. Oakley Avenue
Chicago 8, Illinois

Brangūs Tėveliai Marijonai:

Šiuomi prisiunčiu prenumeratą jūsų naujam žurnalui, ir meldžiu siųsti jį vieniems metams. Šiuomi prisiunčiu mokestį iš anksto vieną dolerį — $1.00.

KAM SIŲSTI ŽURNALĄ:

VARDAS .....

ANTRAŠAS .....

Miestas ..... Valstybė ..... ( )
Postal Zone

Pirmoji lietuviškoji knyga — Mažvydo katekizmas— nebuvo parašyta grynai kuria viena tarme, bet visgi tai daugiau žemaitiška tarmė, paveikta aukštaičių įtakos. Pirmas stengęsis sukurti bendrinę, pastovią lietuvių kalbą buvo katalikų dvasininkas Daukša.

Lietuvių atskirų tarmių studijavimas buvo pradėtas prieš 40 metų prancūzų mokslininko Robert Gauthiot, kuris aprašė rytų Lietuvos tarmę Buivydžiuose, netoli Pandėlio.

Modernieji įrankiai lietuvių kalbotyroj

Švedų mokslininkas Eklblom buvo pirmasis, kurs panaudojo moderniškuosius įrankius lietuvių kalbos studijoms. Toliau ta kryptimi ėjo Mažosios Lietuvos lietuvis Gerulis, kurs įrankiais matavo lietuviškų balsių ir prie balsių skambėjimą, intervalus, intonaciją. Mokslininkai Gerulis ir Jonikas net darė garsines filmas, tyrinėdami lietuvišką fonetiką (garsų mokslas).

Įdomu, kad mokslininkas Sittig jau pirmo Pasaulinio karo metu belaisvių stovyklose darė plokšteles (rekordus) kurias įkalbėdavo tie, iš kurių jis norėjo daugiau susekti apie lietuviškas tarmes.

Kiek tarmių yra Lietuvoje

Mokslininkai yra priėję išvados, kad aukštaičių ir žemaičių tarmės atsirado apie 1400 metais po Kristaus gimimo. Šiaip jau Lietuvoje moksl. Hermann suranda net 16 pagrindinių tarmių, o mokslininkas Salys suveda jas į septynias, iš kurių trys yra žemaičių (pvz., dona, douna ir dūna) ir keturios aukštaičių (vakariečiai, viduriečiai, rytiečiai ir dzūkai).

Kalbininkai yra susekę, kad Suvalkijos pirminiai gyventojai buvo prūsai (lietuvių giminė), o vėliau jie susimaišė su lietuviais.

Įdomūs ir atskirų žodžių tyrinėjimai. Pavyzdžiui, prieita išvados, kad lietuvių vartojamas žodis "gatvė" yra paskolintas iš Skandinavijos.

Apie gandrus

Arba, Lietuvoje vartojam. net septyni žodžiai garniui pavadinti, ir pagal tą, koks kur žodis vartojamas, iš dalies, galima spręsti, kieno kultūrinėje įtakoje ta Lietuvos dalis yra buvusi. Štai tie vardai: gandras, starkus (abu skolinti iš vokiečių), bacionas (iš lenkiško), busilas (baltgudiškas), gužas ir gužutis (paeina nuo lietuviško "gūžtis", "gūžta"), be to dar daug kur vartojamas pavadinimas "garnys". Kaikas, nusižiūrėjęs kur gandras tupi, buvo prasimanęs vadinti jį "stogiapaukščiu". Be to, yra daug pravardžių skiriama gandrui vadinti, kaip : ilgakojis, ilgakinkis, stiplakojis, kuokis, stajuks, raudonkojis, raudonbiulkis, margasparnis, juodakupris, sieksniasparnis, paganas, varlininkas, varliarinkis ir panašiai.

200 metų nuo... bulvės lietuviškam žodyne.

Įdomi istorija ir tokių paprastų dalykų, kaip bulvės. Bulvės Lietuvą pasiekė iš Vokietijos. Pagal esamus davinius, pirmasis į Žemaitiją parvežė bulves Pilypas Brazdauskas, Salantų parapijos ūkininkas. Suvalkijoj jos, turbūt, daugiausia prasiplėtė kai tas kraštas (1795 1807) buvo Prūsijos užimtas. Lietuvos rašytojas Donelaitis, kurs savo veikalą "Metai" užbaigė 1773 m., mini savo knygoje bulves tris kartus. Pirmą kartą lietuviškame žodyne bulvė suminėta lygiai prieš 200 metų: 1747 metais Rugio (karaliaučiuj) išleistame žodyne. Čia bulvė pavadinta padėdžiai (nuo tada vartoto vokiško "patate") arba

(Tęsinys 3 pusl.)

MAŽAI KOPIJŲ TELIKO

TIMELESS LITHUANIA

Parašė OWEN J. C. NOREM

Žemėlapiai, paveikslai, 300 pusl.

KAINA: $2.00

Užsakymus siųskite į —

DRAUGAS
2334 S. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

Please send me postpaid..... copies of your book — TIMELESS LITHUANIA. Enclosed you will find $.....

Name .....

Address .....

.....

JOS F. BUDRIK, Inc.
Didelė Krauutvė
RAKANDAI, RADIO IR JEWELRY

Visi departamentai patalpinti viename baltame name

1947 metų Radios, nuo $20.00 iki $450.00.

TELEVISION setai, po $275. ir aukščiau.

Elektrikiniai dulkių valytuvai, elektrikiniai šaldytuvai, skalbimo mamšinos, elektrikiniai pečiai, aliejiniai pečiai, gasiniai pečiai, rašomos mašinėlės.

Krautuvė atdara kiekviena dieną ir vakarais: pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį iki 9 val. vak.

Budriko leidžiamos Radio valandos kas sekmadienį, iš WCFL (1000 kil.) radio stoties, 9:30 valandą vak., o ketvirtad. vak. iš WHFC (1450 kil.) 7 val. vakaro.

JOS F. BUDRIK, Inc.
3241 S. Halsted St.
Chicago 8, Illinois
TEL. CALUMET 7237

10,000 BONKŲ

● DEGTINĖS ● GIN
● BRANDĖS ● VYNO
● RUM'O ● KORDIALŲ
● KRUPNIKO

Bus Parduodama
SPECIALĖMIS KAINOMIS
Pirmam Atėjus Pirmas Patarnavimas

NATHAN KANTER "Lietuviškas Žydukas"

MONARCH LIQUOR STORE
3529 So. Halsted St.
Phone: YARDS 6054

STASYS LITWINAS SAKO:

"DABAR – Tai Geriausias Laikas Pirkti VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS". —— GERAS PASIRINKIMAS:

Stogams Reikmenys — Insuliuotų Plytų išvaizdos Sidings — Langų — Durų — Tvoroms Materiolo — Maliavos — Varnišio — Enamelio — Geležinių Namams Reikmenų (Hardware — Pleisterio — Cemento — Srutų — Visokios Rūšies Insuliacijos Materiolo — Šturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Vamzdžių ir Daug Kitų Dalykų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI!

STASYS LITWINAS, Pres.

CARR MOODY LUMBER CO.

3039 S. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272

VALANDOS: Nuo 8-tos val. ryto iki 6-tos val. vak.

Ofiso tel. MONroe 0570.
Resid. tel. CANal 7819.

Dr. Kazimieras E. Fitz
PHYSICIAN AND SURGEON
X-RAY EXAMINATIONS
2200 West Cermak Road

VALANDOS:
Kasdien — 1-4; 7-9; Trečiad. ir Šeštad. nuo 1-4; Sekmad. — pagal sutartį.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARds 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet; nuo 7 iki 8:30 val. vak. Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

Dr. F. C. Winskunas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Rd.
Ofiso Tel.: PROspect 6446
Rez. Tel.: HEMlock 3150
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet; 6 iki 8 vak.; ir Trečiadieniais pagal sutartį.

J. RIMDZUS, D. C.
LICENSED CHIROPRACTOR
IN STATE OF INDIANA
Home calls in Indiana
Phone Wentworth 2527
PHYSIO THERAPY
936 West 63rd Street
HOURS: Daily 6 to 8 P. M.
Saturdays 10 A. M. to 8 P. M.

Ofis. Tel. ..... VIR. 1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. REPublic 0054
Jeigu Neatsiliepiama — Šaukite: KEDzie 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1—3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakare.
Trečiadienio vakarais ir taipgi Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 22 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.
KREIVOS AKYS ATITAISOMOS
Jaunuoliai, kurie nepriimami į karo aviacijos skyrius iš priežasties spalvų neregėjimo — (color blindness), kreipkitės prie manęs. Apsiimu išgydyti.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigesnės kaip pirma.
4712 South Ashland Ave.
Telefonas YARds 1373
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Sekmad. pagal sutartį.

Dr. Vincent E. Zopel
DENTIST
2421 West 63rd Street
Valandos — Telephone —
Pagal sutartį. GROvehill 7313

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN & SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 W. 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 2-4 p.p. ir 7:30-9 vak.
Šeštadieniais nuo 2-4 popiet.
Trečiad. ir Sekmad. uždaryta.
Ofiso Tel. — PROspect 2838
Rez. Tel. — VIRginia 2421

Dr. Walter J. Swiatek
OPTEMETRISTAS
2201 W. CERMAK ROAD
(Virš Metropolitan State Bank)
Tel. CANal 7329
Val.: — Kasdien 10 iki 12; 1 iki 5; 7 iki 9. Šeštad. 10 ryto iki 6 vak. Sekmadienį 10 iki 12. Trečiad. uždaryta.

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!
Tik vieną porą akių gauname gyvenimui. Saugokite jas, leisdami išegzaminuoti jas moderniškiausiu metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.
37 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie prašalina visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos gat.
Telefonas CANAL 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiadieniais uždaryta
Šeštad. 9:30 a. m. iki 6:00 p. m.

Tel. GRO. 1800 (Ofiso ir namų.)
Dr. Walter J. Kirstuk
PHYSICIAN and SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
3925 West 59th Street
VALANDOS: 2 — 4 popiet, 6:30 — 8:30 vakarais. Trečiad. pagal sutartį.

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN and SURGEON
6757 S. Western Ave.
Ofiso Tel.: HEMlock 5849
Rez. Tel.: HEMlock 2324
VALANDOS: Trečiadienį ir Šeštadienį pagal susitarimą; kitomis dienomis nuo 2 iki 4 po piet, 7—9 vakare.

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
VAL.: 10-12 ryte; 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 popiet.

Tel.: GROvehill 4020
(Ofiso ir Rezidencijos)
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
(Dargis Vaistinės Name)
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 4 val. p.p. ir 7 iki 9 vak. Trečiad. pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. CANal 6122
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v.v. Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Tel. CANal 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARds 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11—12; 2—4; ir 6:30—8:30
Pirmadieniais: 2—4 is 6:30—8:30
Šventadieniais: 11—12.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 So. Michigan Avenue
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Ofiso Tel.: PULLMAN 1193
Namų Tel.: PULLMAN 8277

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Road
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare.
Trečiad. ir Nedėliomis susitarus.

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Sekmad., Trečiad. ir Šeštad. Vakarais—tik pagal sutartį.
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 6—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. A. Montvid, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
West Town State Bank Bldg.
2400 West Madison Street
Ofiso Tel.: SEEley 7330
Resiz. Tel.: BRUnswick 0597
VALANDOS:
Nuo 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vakare

CLASSIFIED ADS

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANdolph 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

BENDRI DIRBTUVĖS DARBAI ATDARI

Mažiausia rata
$1.08½ į valandą

Gamybos, warehousėje ir valymo darbai.

18 — 45 METŲ AMŽIAUS

Mažiausio ūgio 5 pėdų ir 5 colių. svorio — 150 svarų.

Griežtas sveikatos patikrinimas.

Lever Brothers Company

1271 INDIANAPOLIS BLVD.
Hammond, Ind.

REIKIA VYRŲ
Operuoti hydraulic presus
LION RUBBER PRODUCTS CO.
2131 W. Wabansia Avenue

MŪRININKŲ
PATYRUSIŲ
Pribūkite bet kurį rytą 7:30 val.
5296 Northwest Highway

6 DARBININKŲ REIKIA
Rendering dirbtuvėje. Pastovumas, darbas dienomis. 95c į valandą.
MR. ED KEIL
CHICAGO BUTCHERS CALFSKIN ASS'N, INC.
3208 SO. DAMEN AVE.

HELP WANTED — MOTERYS

Salesladies
EXPERIENCED ONLY
FOR READY TO WEAR
EXCELLENT SALARY
LIBERAL DISCOUNT
FREE INSURANCE
PAID VACATIONS
Apply Personnel Dept.
Between 9 a. m. and 12 noon
MORRIS B. SACHS, INC.
6638 So. Halsted St.

Unija Prašo Valdžia 'Paspausti' Bendrovę

WASHINGTON, bal. 20. — Sustreikuotoje telefonų susisiekimo pramonėje nesimato vilčių greit streiką baigti. Telefonistų unija vakar patiekė Prez. Trumanui ir kongreso nariams prašymą priversti Bell Telephone bendrovė duoti darbininkams algų pakėlimą, o bendrovė laikosi savo pasiūlymo pavesti unijos algų pakėlimo ir kitus reikalavimus deryboms rajonais, o ne už visą pramonę bendrai.

7 Vagonų Traukinys Nušoko Nuo Bėgių

CHAMPAIGN, Ill., bal. 19. — Illinois Central greitasis traukinys City of Miami susidaužė netoli čia šiandien, kuomet važiuodamas apie 75 mylias per valandą jis pataikė į netinkamai veikiantį kryžbėgį ir nušoko nuo bėgių. Traukinys ir vienas vagonas apvirto, bet kiti penki vagonai pasiliko bestovį. Du asmenys žuvo ir 99 buvo sužeisti. Traukinys vežė 220 keleivių.

HELP WANTED — MOTERYS

THE BEST RADIO PLACE IN TOWN
NEEDS
100 GIRLS
FOR
WIRING—SOLDERING
WITH EXPERIENCE, 94c
AUTOMATIC INCREASES TO
$1.04
WE TRAIN INEXPERIENCED GIRLS.
STARTING RATE 83c.
MOTOROLA
4545 W. AUGUSTA BLVD.

Susidomėkime Naują Organizacija

Cicero. — Pastaruoju laiku čia pradėjo vystytis nauja bepartyvė politinė lietuvių organizacija, kurios steigėjai jau atlaikė porą susirinkimų. Pastarasis susirinkimas buvo A. Zakaro namuose.

Dabar šaukiama platus tos organizacijos susirinkimas, gegužės 7 d., parapijos salėj, 8 val. vakare. Visi domisi politika — demokratai, arba respublikonai, kviečiami atsilankyti.

Naujos organizacijos valdyboj yra sekantieji: pirm. B. Diržius, vice pirm. A. Zakaras, sekr. E. Mikutis, nariai: J. Vaičiūnas, A. Pečiulis, A. Bernadišius, Milauskis, J. Kaikaris ir A. Valančius.

Pastarame susirinkime nutarta laiškais į susirinkimą pakviesti visus Cicero lietuvius biznierius ir profesionalus. **A. Valančius**

Ir maži prieteliai gali didžiai patarnauti.

Kas eina į bažnyčią blogu tikslu, tas į Dievo namą eina siunčiamas šetono.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Įdomybės apie lietuvių kalbą

(Atkelta iš 2 pusl.)

žemobolys (nuo vokiško "Erdapfel"-.

Kaip seniau bulves šaukė

Lietuvoje bulvei pavadinti įvairiose vietose ir įvairiais laikotarpiais buvo vartojama net keliolika vardų, pavyzdžiui: kartupelė (iš vokiško), kartoklė (iš balt gudiško), erčiukas (iš vokiško, karčiukas (iš lenkiško), kliumbėrė (nuo vokiškos "Grundbirne"), padėtis (nuo vokiškos "patate", bulvė (iš lenkiško), žemobuolys (iš vokiško), ropė, roputė (nuo lietuviškos "ropė"), dūlė (nuo kriaušės pavadinimo), pumputis (iš prūsų-lietuviškos genties — vartoto vienogrybo pavadinimo), kunodai (iš baltgudiško). Dauguma tų bulvės pavadinimų gyvojoj kalboj nebevartojami, tik iš raštų daviniai padeda sudaryti

Prof. Sennas net nubrėžęs žemėlapį, kur Lietuvoje yra vartojami šie pavadinimai: roputė, kardupelis, bulvė, bulbė, bulba, bulva. Panašus žemėlapis yra nupieštas ir gandro pavadinimams. Tie žinomi.

Lietuvos tarmių žemėlapį.

Vis tai įdomūs dalykai apie kuriuos mus mokina mūsų mielas šveicarietis prof. Senn.

Dr. J. Prunskis

Gina tremtinius

Nesenai Chicagoje kalbėjo Miss Hulda Thompson, buvusi Raudonojo Kryžiaus personalo direktorė Europoje, kuri reikalavo, kad tremtiniai būtų įsileisti į Jungtines Valstybes.

Susipažinusi gerai Vokietijoj su tremtinių sunkiu gyvenimu, Miss Thompson atsisakė savo darbo ir grįžo į Jungtines Valstybes, kad čia galėtų kovoti dėl tremtinių ateities.

Ji pareiškė, kad šimtai nelaimingų žmonių iš tremtinių stovyklų išmetami ir perduodami vokiečiams arba išsiunčiami į rusų okupuotus kraštus. Šio likimo gali sulaukti visi tremtiniai, jeigu nebebus kam jais rūpintis, kaį likviduosis UNRRA.

Dabar Kongrese yra įstatymo projektas, kuriuo siūloma įsileisti į Jungtines Valstybes sekančių 4 metų bėgyje 400,000 tremtinių. Iš viso Vokietijoj yra 850,000 tremtinių, jų tarpe 250,000 žydų, kurie yra iš visų kitų išskiriami. Žydams netaikomas joks "valymas", jie neraginami grįžti į ten, iš kur jie atbėgo.

Gen. MacArthur vardas garbingai įrašomas į naujosios Japonijos istoriją. Atsugi aerodrome, Tokyo mieste, kur pirmą kartą MacArthur išlipo po savo pergalės, planuojama pastatyti jo atminčiai bažnyčią.

Teisingas dažnai randa prieš save uždarytas duris.

Šventumas yra nekaltybės atgimimas.

SPROGIMAS PASKUBINĖS

Mrs. John R. Hutchinson, 22 metų, iš Texas City, Šv. Juozapo ligoninėj, Houston mieste, Texas, su kūdikiu. Gydytojai sako, kad sprogimas pagreitinęs gimdymą. (Acme-Draugas telephoto)

Mobilizuoti grįžta

Yokohama. — Japonija. — Pranešama, kad iki balandžio mėnesio pabaigos iš Japonijos išvyks visi Amerikos armijos mobilizuotieji vyrai. Okupacinė kariuomenė bus sudaryta iš reguliarinės armijos ir savanorių.

Oscar Phillips, 57 m., Santa Claus, Ind., pašto viršiNuo 1935 metų jis užantspaudavęs ir išsiuntęs milininkas, mirė širdies ataka. jonus gautų laiškų ir siuntinių į visus Amerikos J. Valstybių kraštus, kaip Kalėdų dovaną nuo "Santa Claus."

★

Svetimų nuopelnų nesisavink.

Jūsu Radio Sugedęs?
Kreipkitės Ekspertyvo Patarnavimo Prie
RADIO SERVICE CO.
5244 W. 25th St.
Cicero, Ill.
VISAS DARBAS GARANTUOTAS
Taisom Visų Išdirbysčių Visokius Modelius
DYKAI APKAINAVIMAS
Paimam iš namų ir pristatom
PARDUODAME NAUJUS RADIOS
Mes turime Radijų į staką ir jums nereikės laukti dėl jūsų.
Taipgi Pasirinkimas Vėliausių Muzikos Rekordų
Nusipirkite ir Pasimokite su Savim
TELEFONUOKITE:
CICERO 4118
Atdara Vakarais iki 9:00 val.

MARGUTIS
VIENINTĖLIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS. — ĮSTEIGTAS BAL. 11d., 1933.
WHFC - 1450 kilocycles
SEKMADIENIAIS: nuo 1-mos iki 2-ros valandos popiet. —
KITOMIS DIENOMIS: nuo 9:30 valandos vakare.
EXTRA PROGRAMAS: Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. vak.
MARGUČIO Ofiso Adresas:
6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242
Kviečiame Klausytis: Muzikos Dainų Žinių ir Pranešimų.

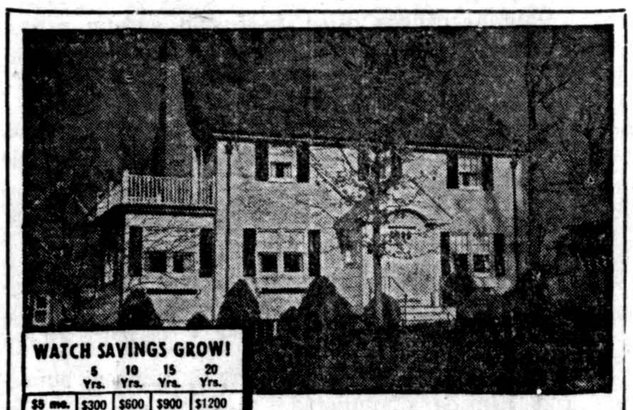

FOR THAT HOME ALL YOUR OWN
You'll Need Money For the Down Payment —
Many ambitious couples are saving here to become future home-owners, soon as they've accumulated the down payment needed. Any convenient amount opens your insured savings account at this Association. The chart will show you how much you need to save.
KEISTUTO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
JOS. M. MOZERIS, Sec'y
3236 South Halsted Street
TEL. CALUMET 4118
SAVE WITH A PURPOSE — SAVE ON A PLAN

TOWN OF LAKE UTILITIES
"Mes Parduodame Tiktai Geriausius"
Pilnas Pasirinkimas Namų Reikmenų
'CUSTOM BUILT' SEKLYČIOMS SETAI PADAROMI PAGAL JŪSŲ ASMENIŠKĄ UŽSAKYMĄ —
SU DEŠIMTS (10) METŲ GARANTIJA.
Skalbimui Mašinos
Šaldytuvai
Gilaums Šalčio — Dideli 'Air Conditioners'
20 iki 50 Pėdų Komerciniai Šaldytuvai
Televizijos Aparatai
Visokiausi Namams Rakandai
Kaurai ir Visokių Išdirbysčių Šildymui ir Kepimui Pečių
F. M. Fonografai ir taipgi Visoki Elektros Reikmenys
KREIPKITĖS PAS MUS SU VIRŠMINĖTAIS REIKALAIS
TOWN OF LAKE UTILITIES
1800 W. 47th St. (kampas Wood St.)
Telefonas — LAFayette 7771

Bronė Našlaitė

NKVD SPĄSTUOSE

ŠIURPŪS LIETUVAITĖS PERGYVENIMAI BOLŠEVIKŲ KALĖJIMUOSE

VIENUOLIKTOS KAMEROS GYVENTOJOS

Šios kameros gyventojos vadinamos "užrubežinėmis." Jų tarpe yra kriminalisčių ir politinių. Čia randasi 16 tarnaičių, atbėgusių iš Vokietijos, kurios čia tikėjosi geresnio gyvenimo darbininkams. Tačiau jos už sienos perėjimą be leidimo pateko į kalėjimą. Jos jaučiasi labai išdidžiai ir laisvai, paniekinančiai įžeidinėja, šnipinėja ir įskundinėja politines. Beveik visos, nors ir jaunos, labai žemos moralės, turėjusios abortų ir kūdikių, apie kuriuos jos mėgsta pasakotis ir pašiepti inteligentes — politines kalines, kurias jos vadina nenaudingais visuomenei padarais. Jos yra labai negailestingos silpnesniosioms, didelės keikūnės, mušeikos ir akiplėšos.

Be jų čia yra keturios lenkės, profesorių ir dvarininkų žmonos, bėgusios į Vokietiją, ir keturios kriminalistės: viena iš jų yra "vagių motina", kuri globodavo vagis. Ji papasakodavo daug įvairių ir įdomių kriminalinių istorijų. Taip pat čia sėdi ir penkios politinės, su kuriomis aš susibičiuliavau ir kurių visos tarnaitės labiausiai nekenčia, skriaudžia, tyčiojasi ir nesiskaito. Mus pašiepiančiai vadina "patrijotėmis".

Išsyk nudžiugau, patekusi į šią kamerą, bet jau antrą dieną nusivyliau. Nors kameros gyventojos jaunos ir sveikos merginos, bet dėl savo neprotingo elgėsio gali greit prarasti savo sveikatą ir jaunystę.

Diena šioje kameroje prasideda daug anksčiau, negu kitose kamerose. Dėl nuolatinio triukšmo ir nesiskaitymo su kalėjimo tarnautojais mūsų kamera praminta "žvėrinčium", užtai mus kelia pačias pirmąsias iš miego ir tuoj varo į ruošą, nespėjus nė ką nors ant nugaros užsimesti. Visos baisiausiai skuba, rėkaudamos ir klumpėmis kaukšėdamos, nes paskutinėms tenka laukti ir dažnai net nenusiprausus sugrįžti į kamerą. Laukdamos eilės, perskaitome sieninius "laikraščius", kurie prižiūrėtojų yra nuolat naikinami, tačiau daugelis palieka. Ir mes pačios, slapstydamos nuo šnipių, prirašome naujų. Mes, politinės, kiekviena turime savo "laikraščių" kampelį ir sugrįžusios pasidaliname gautomis žiniomis, ypač politinėmis, kurios mus stebuklingai greitai pasiekdavo.

Po ruošos turime sulenkti į kelias dalis čiužinį, uždengti antklode ir pastatyti prie sienos, lyg kokį suoliuką, ant kurio galime per visą dieną sėdėti. Dienos budinčioji iššluoja su skuduru kamerą: šluotos negauname. Kas antrą dieną plauname grindis po dvi iš eilės.

Yra merginų, kurios dar iki pusryčių bando pamiegoti, nors tai ir draudžiama, bet tai ne visoms sekasi: tarnaitėms tai galima, bet politinėms — ne. Politines tarnaitės skundžia prižiūrėtojams, spardo, tampo už kojų, čiūžinių ar antklodžių. Ypač nuo jų kenčia gailestingoji sesuo Bronė. Ji sykį, skųsdamosi galvos ir ausų skaudėjimu (tardymo pasekmės), bandė iki pusryčių pagulėti. Pirmiausia ją už kojų išvilko į aslą ir atėmė čiužinį; jai nesikeliant, ėmė ją spardyti, kol ji gavo prieglaudą ant kitos politinės kalinės čiužinio. Smarkiai ant to čiužinio krisdama, ji pusiau atsigulė ant vienos tarnaitės čiužinio. Ši ją taip pastūmė, jog ji kaip plunksna nulėkė į kitą kameros galą ir parpuolė ant didžiosios Bronės, žiauriausios kameroj merginos, guolio, kuri pakėlusi ją taip trenkė į grindis, jog sutrenkė rankų ir kojų sąnarius iki sutinimo, ir ji visą savaitę vos galėjo priminti kojų.

Sykį ir aš nukentėjau. Man dažnai užeidavo smarkūs širdies plakimai iki visiško akių aptemimo. Sykį, pavalgius gyvulinių runkelių, užėjo dar ir smarkus vidurių skaudėjimas, kuris perėjo į visą kūną, ir aš net mažiausio pirštelio nebegalėjau iš skausmo pajudinti. "Draugės" nenorėjo tikėti mano liga, palaikė mane simuliante ir tuoj pradėjo sadistišką pasismaginimą, tampydamos mane su antklode ir pagalvėle po kamerą, kol sušluostė visas dulkes ir kol šis "juokas" joms įkyrėjo. Pagaliau, atvilkusios prie durų, prieš prižiūrėtojų langelį, paliko mane gulėti. Išėjus joms į ruošą, aš atsigavau ir, pamačiusi supurvintą pagalvę, paprašiau prižiūrėtojos pakeisti man užvalkalėlį. "Draugės", pamačiusios mane kalbantis su prižiūrėtoja, pagalvojo, kad aš jas skundžiu. Sugrįžusios tuoj pasiprašė prižiūrėtojos, kad leistų išdulkinti mano antklodę. Po šio įvykio kurį laiką prie manęs nebekibo, bijodamos, kad aš vėl "neįskųsčiau".

Po pusryčių prasideda lošimas dirbtinėmis kortomis, domino, kauliukais iš duonos, būrimas, sapnų pasipasakojimas, kuriems ypatingai didelės reikšmės priduodavome. Jei kuri iš politinių pasisakydavo sapnavusi laisvę, tai tarnaitės akiplėšiškai mus pajuokdavo. Tačiau ramybė pas mus neilgai tesitęsdavo, nes tarnaitės dėl mažmožių pradėdavo koliotis, muštis, su milinėmis svaidytis, kol kameroje nuo dulkių visiškai tamsu pasidarydavo arba kol išvesdavo pasivaikščioti.

(Bus daugiau)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois. Under the Act of March 3, 1879.

Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society. Member of the Catholic Press Ass'n

Subscription Rates:
$6.00 per year outside of Chicago;
$7.00 per year in Chicago & Cicero;
4 cents per copy.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Ciceroje per paštą:
Metams $7.00
Pusei Metų 4.00

Jungt. Valstybėse, bet ne Chicagoje:
Metams $6.00
Pusei Metų 3.50

Užsieniuose:
Metams $8.00
Pusei Metų 4.50

Pinigus reikia siųsti Pašto Money Orderiu su užsakymais.

Skelbimų kainos bus prisiunčiamos tuojaus, gavus prašymą.

SKELBKITĖS DIEN. "DRAUGE"

Europa Vėl Randasi Kryžkelėje

Kai Spengleris savo knygoje "Vakarų Europos žlugimas" Europai pranašavo liūdną ateitį ir pesimizmu apgaubtą neviltį, daugelis jį palaikė neteisingu ir pesimizmu žiūrinčiu žmogumi.

Jo knyga sukėlė audrą. Kritikai įrodinėjo, kad po Didžiojo Pirmojo Pasaulinio karo Europa pergyvenanti atgimimą ir prasidedąs Europą atgaivinąs laikotarpis. Didžiųjų sukrėtimų laikotarpis praėjęs ir prasidedąs Europos atgimimas.

TAČIAU TURĖJO PAGRINDĄ

Gal Spengleris ir per tamsiai žiūrėjo į Europą, kaip kūrybingų kraštų ateitį, tačiau turėjo pagrindą. Praūžus Didžiojo karo audrai, griuvus caristinės Rusijos rėžimui ir kaiseriškai Vokietijos galybei, atrodė, kad Europa politiniai pasuks demokratijos keliu. Ji taip ir padarė. Tik nelaimė. Europa demokratizmą suprato ne kaip žmogaus didžiųjų laisvių pasireiškimą, suderintą su laiko ir valstybės forma, bet kaip kaž ką nauja, jį performuodama ir suvaržydama valstybinių įstatymų formose.

Klaidingai suprastos prancūzų revoliucijos mestos laisvės, lygybės, brolybės mintys, privedė prie moralinio, religinio ir ekonominio liberalizmo ir sukūrė liberalistinę valstybės pažiūrą. Jau prieš Didįjį Karą Rusijoj išaugęs nihilizmas sudarė sąlygas Leninui-Stalinui didžiausioje Europos dalyje, Rusijoje, įvesti žiaurųjį komunizmą, kuris šūkiu "visų šalių proletarai vienykitės", nepaprastu savo veržlumu, veržiasi užvaldyti ne tik Europą, bet ir kitus kontinentus ir grąsina žmonijos kultūrai, kaip didžiausia mūsų laikų nelaimė.

Teoretiškai bolševikinė Rusija sakė nesikišanti į kitų kraštų gyvenimą, bet praktiškai visų kontinentų valstybėse ruošė dirvą komunizmui.

PRANCŪZIJOS IR VOKIETIJOS KELIAS

Prancūzija jau seniai ėjo liberalizmo keliu. Išvarginta Didžiojo karo naštos, nesusigaudė kur pakrypti. Kartais politikoje derinosi prie Amerikos-Britų linijos, kartais bičiuliavosi su komunistine Rusija. Ir taip nesusigaudydama, nors vaidino vieną didžiųjų Europos valstybių, nesukūrė pastovios politinės ir ekonominės formos. Tiesa, kultūriniai ji pirmavo Centrinėje Europoje, bet neturėjimas griežtos politinės linijos, sunki ekonominė padėtis, lengvas, daugiau pietiškas tautos charakteris, šitą Europos valstybę padarė silpnu ir revoliuciškų posukių kraštu.

Vokietija, pralošusi pirmąjį pasaulinį karą atsidūrė komunizmo išvakarėse. Visiškas nedarbas, nuvertintas pinigas, sulaužyta vokiečio didybė, norėta gelbėti komunizmo išganymu. Pasukusi nauju, bet labai priešingu nacionalizmo keliu, jį prievarta primesdama tautai, išaugino agresiją ir įsitikinimą, kad Vokietija turi viešpatauti Europoje.

ARTĖJO BAISI VALANDA

Jau prieš kelioliką metų kitos Europos valstybės baiminosi ir žiūrėjo, kur nueis Rusija ir Vokietija. Europa žinojo, kad jos laukia baisi diena ir dažnai statė klausimą, kas ją išgelbės?

Ir kai Italijoj sukurtas fašizmas susidėjo su nacionalizmu, buvo aišku, kad Europą turės ištikti žiauri nelaimė, iš kurios greitai neatsikels. Europa, dėka šių valstybių, alsavo vien militariška dvasia. Ji riedėjo pražūtin, nors dar nesigirdėjo orą raižančių aeroplanų ir armotų dundėsių.

Mažosios Europos valstybės su baime laukė besiartinančios audros. Tarptautinės sutartys liko tik popierio gabalais ir konferencijų įsipareigojimai be reikšmės.

Tautų Sąjunga Ženevoje ir Hagos Tribunolas bejėgiai, kur visi žaidė, bet nežinojo, kas režisuoja. Ir ant išsigandusios Europos kabojo Demoklo kardas su parašu — kur eini, Europa?

Ir kai 1939 m. rugsėjo mėn. 1 dieną sprogo šitas įtempimas, ne tik Europa, bet ir visas pasaulis pasipylė ir maudėsi kraujo klane ir ugnis liepsnose. Žlugo nacizmas ir fašizmas, nors Europa ir sugriauta ir badas žiūri jai į akis. Bet komunizmas išliko ir tiesia purvinus savo nagus, norėdamas pasidaryti Europos viešpačiu, kad vėliau galėtų užvaldyti ir kitus kraštus.

TERORU SOVIETŲ RUSIJA KOMUNISTINA KITUS KRAŠTUS

Bolševikinė Rusija ne tik neatsisako nuo agresyvaus imperializmo, bet priešingai, dar daugiau rodo užmačių visomis priemonėmis plėstis toliau. Užgrobtuose kraštuose teroru veda tų kraštų subolševikinimą, melu ir prievarta pareikšdami, kad tie kraštai savo noru įsijungia į bolševikinę Rusiją. Ryškūs pavyzdžiai — Baltijos kraštai, Balkanų valstybės bei Lenkija.

Praeitais metais įvykęs vadinamas slavų tautų kongresas praėjo ne tik Rusijos režisūroje, bet juo aiškiai norėta pasakyti, kad slavų tautos, taigi Jugoslavija, Albanija, Bulgarija, Čekija ir Lenkija turi būti subolševikintos ir "prašytis" priimamos į Rusijos "gerojo tėvo" Stalino globą.

Jau ir dabar šitie kraštai yra diriguojami Maskvos. Be Kremliaus žinios ir pritarimo čia niekas nedaroma. O ką kalbėti apie Baltijos kraštus: Lietuvą, Latviją ir Estiją! Čia vien kraujas, kalėjimai ir žmonių išvežimai Kazakstanan ir Sibiran!

O KAIP CENTRINĖJE EUROPOJE

Labai neaiški padėtis ir Centrinėje Europoje. Prancūzų komunistų partijos vadas Torezas, tikrasis Stalino mokinys, tikrumoje diriguoja Prancūzijos gyvenimą.

Pati Prancūzija išvargusi, sunki ekonominė padėtis, nedarbė yra labai gera dirva komunizmui augti. Maskva tą žino, kad žuvys gaudomos drumstame vandenyje, todėl siunčia agitatorius, pilia milijonus pinigų komunistų veiklai.

Kremlius neužmiršta ir mažesnių valstybių. Ir ten jo agitatoriai, kaip Belgijoje, Norvegijoje dirba išsijuosę. Nuošalyje nepalieka ir Italijos.

O kas daroma Graikijoje ir Turkijoje; mat ten Egejaus ir Vidužemio jūros. Turėdami šiuos kraštus savo žinioje ar bent įtakoje, gerai žino, valdys minėtas jūras ir tuo būdu apsisaugos nuo priešų, nors pats bolševizmas yra didžiausias žmonijos priešas.

Žinokime, kad Rusijos ir jos užimtų bei valdomų kraštų fabrikai vėl dieną naktį kala ginklus. Kam? — Pasaulinei revoliucijai, kultūros, laisvės ir žmoniškumo sunaikinimui!

ŠIANDIEN VĖL KLAUSIAMA

Ir šiandieną vėl Europa klausia, kas ją išgelbės? Tiesa, ji pasitiki Atlanto Čarteriu, pasitiki Trumano dvylika punktų, kuriais proklamuojama tautų ir valstybių laisvė, tačiau baiminasi, kad ji nebūtų parduota.

Rusija nenori taikos! Ji nori pasaulį apgaudinėti. Tą rodo ir dabar vykstanti Maskvos konferencija, kur negali susitarti, nes Rusija visur prieštarauja. Ji nori Europos netvarkos, nori laimėti laiką, pasiruošti ir užkurti baisiąją revoliuciją.

Pavojus gręsia jau ne vien Europai. Ar ne laikas užkirsti kelią Rusijos užmačioms? Ar ne laikas baigti su konferencijų mandagumu?

Atrodo, pats laikas tarti Rusijai: gana! Kalbėkime kita kalba. Pasaulis laukia: laisvė ar vergija! **A. Stašys**

★

Kinijos Raudonieji

Žurnalas "Reader Digest", gegužės mėnesio, 1947 m., turi įdomų straipsnį, kuris pavadintas: **Red Realm in China** (Raudonųjų viešpatavimas Kinijoje). Šį straipsnį rašo Mary Lamar Knight, kuri turi didelį patyrimą kaipo žinių agentūros korespondentė Kinijoje. Laike karo ji buvo cenzūros ofise, ir turėjo svarbų postą. Paskui jinai sugrįžo į Kiniją šešių mėnesių žurnalizmo misijai.

Mary Lamar Knight gerai pažįsta Kinijos gyvenimą, ir jinai anksčiau paminėtame straipsnyje rašo apie komunizmo pavojų Kinijoje.

Kinijos komunistai yra komunistai, ir Raudonoji Kinija reiškia raudonąją Aziją.

Kinijos komunistai laikosi Markso-Lenino ideologijos. Jų vadai yra rusų komunistų įtakoje arba rusų komunistų mokyklose auklėti.

Perskaityk minimą straipsnį — turėsi didesnį supratimą apie Kinijos komunistus.

★

Kardinolas 96 Metų Amžiaus

Kardinolas Pignatelli di Belmonte, kuris pažino penkis popiežius; šiomis dienomis jam suėjo 96 metai amžiaus. Jis yra kardinolų dekanas. Jei Dievas norės — jis galės sulaukti ir 100 metų amžiaus. Jis gimė Neapolyje. Į kunigus buvo įšventintas 1878 m., o į kardinolus buvo pakeltas 1911 metais.

★

D. P. Išlaikymo Išlaidos

Kaip "Stars and Stripes" praneša, kad vienam D. P. (išvietintam asmeniui — tremtiniui) per mėnesį išleidžiama 16 dolerių ir 80 centų. 375,000 D. P. išlaikyti metams išleidžiama 75 milijonai dolerių.

★

Skaitykite ir platinkite "Draugą", įdomiausią ir vienintėlį pasaulyje katalikišką lietuvių dienraštį.

Tremtinių Viltis Amerikoje

Lietuva yra persekiojama ir naikinama baisių okupantų. Bet Lietuvos širdis yra gyva, ir jos širdyje yra nepalaužiamas ir neišraunamas troškimas vėl atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

Štai kokių nuostolių Lietuvai padarė žiaurūs okupantai:

Pirmoji Sovietų Rusijos (bolševikų) okupacija 1940-1941 m. išplėšė iš Lietuvos žemės 75,000 gyventojų. Juos arba vietoje sunaikino arba išgabeno į Sibirą, kur jie visi žūva; kiti kitur išsiblaškė.

Žiaurioji vokiečių okupacija 1941-1944 m. išnaikino tūkstančius gyventojų, o paskutinė Sovietų Rusijos (bolševikų) okupacija nuo 1944 metų be jokio pasigailėjimo ir toliau naikina lietuvių tautą. Paskutiniųjų nuostolių mes nepajėgiame apskaičiuoti. Tačiau ateinančios iš krašto žinios rodo, kad mažiausia kas mėnuo žūsta vietoje arba išvežama 2,000-5,000 žmonių. Žiauriųjų Lietuvos kaimynų — Rusijos bolševikų ir Vokietijos nacių — 1939 m. rugpiūčio 21 d. — susitarimu, buvo užpulta ir Lenkija ir pasidalinta Lietuva. Tad Lietuva yra ne kas kita, kaip auka dviejų diktatūrų.

Antrasis Pasaulinis karas į Vokietiją ir Austriją atbloškė 70,000 lietuvių. Dabar ten lietuviai yra vadinami D. P. (išvietinti asmenys).

NEGALI GRĮŽTI Į GIMTĄ KRAŠTĄ

Lietuviai tremtiniai negali grįžti į savo gimtą kraštą, kol ten šėlsta rusas bolševikas, kol Lietuva yra okupuota Sovietų Rusijos. Grįžti lietuviui tremtiniui į Lietuvą — reiškia būti staigiai sunaikintam arba būti išgabentam į Sovietų Rusijos gilumą, į baisiausias vergų stovyklas. Vokietijoje pasilikti jie nenori ir negali. Nors lietuviai tremtiniai yra nacių sukelto karo aukos, bet buvo ir tebėra jų nekenčiami, ir ten jiems vietos nėra.

Lietuvių tremtinių visa viltis yra Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Todėl mūsų yra pareiga rūpintis, kad kuo daugiausiai lietuvių tremtinių, gerų žmonių, patektų į Jungtines Amerikos Valstybes, į didelę džiaugsmo žemę. Mūsų pareiga yra pagelbėti lietuviams tremtiniams, kad jie išliktų sveiki fiziniai ir moraliai. Todėl rimtai ir stipriai remkime lietuvių tremtinių gražius ir kilnius troškimus.

★

Kaip Atrodo Lietuvių Vaikučiai?

Vokietijoje lietuvių tremtinių stovyklose gimimų skaičius, nors ir yra didesnis už mirimų, vienok nėra didelis. Bendrai, lietuvių vaikučių padėtis yra labai sunki. Jų maitinimas tebėra blogas, menkas ir nepakankamas. Trūksta ne tik šviežių produktų, bet ir iš viso, gaunamas maisto kiekis yra nepakankamas. Ypač delto kenčia vaikai iki 5 metų amžiaus. Nestebėtina tad, kad beveik jie yra išblyškę, pageltę. Dažnai peršąla — yra perdaug jau neatsparūs temperatūros pasikeitimams ir kosti. Daugelis jų serga plaučių ligomis, sunkesne ar lengvesne džiovos forma.

Reikėtų bent jiems galimai greitesniu keliu suorganizuoti pagelbą. Todėl kas turite giminių ar pažįstamų, kuo greičiausiai pasiųskite maisto ir rūbų lietuvių tremtinių vaikams per paštą ar "Care" pakelius.

★

Reikalinga Pagelbos

Dabar vyksta Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo (BALF) vajus. Jūsų pagelba yra reikalinga. Jei kas galite prisidėti darbu prie minimo vajaus — maloniai esate prašomi registruotis ir pranešti, kad sutinkate padėti vajaus metu. Registruokitės ir praneškite šiuo adresu: 840 W. 33rd St., Chicago, Ill., čia randasi Illinois valstijos BALF vajaus raštinė.

Jei kiltų koks neaiškumas vajaus reikalu — kreipkitės pas Br. Budginą, 840 W. 33rd St., Chicago, Ill. Telefonas — YARds 4789.

NAUJAS MENEDŽERIUS

Ruth Shotton, 62 metų amžiaus, pakviestas būti medžerium Brooklyn Dodge beisbolo rinktinės, ir sveikinamas rinktinės savininko Clyde Suckforth.

Uncle Sam Says

Did junior ever ask you whether you ever hit a home run? This is the time of the year when questions like that one will come poppin' at pop. Well, daddy, you can look junior right in the eye and say truthfully: "Yes, son, I did many times," (that is if you are investing in Savings Bonds every payday.) Figure it out yourself. Every Savings Bond represents a four-base hit for junior's future. Even Babe Ruth couldn't hit one over the fence every time he came to bat. Step to the plate, dad, and clout one more Savings Bond into your strong box. Some day junior will stand up and cheer a real home run hitter.

U. S. Treasury Department

Iš Šen Bei Ten

Rašo **Tadaušas Dūdelė**

Lietuviški komunistėliai, šalia komunistiškosios propagandos, skleidžia dar ir rusiškąją propagandą. Jiems viskas, kas slaviška, ypatingai rusiška, yra kilnu, gera, gražu, didinga. Slavai, ypač rusai, yra kilmingiausia pasaulio tauta, išgelbėjusi pasaulį nuo fašizmo. "V" vienam savo vedamajame parašė:

"Antrame pasauliniame kare, jo titaniškuose mūšiuose, žuvo 18 milijonų slavų — rusų, ukrainų, lenkų, jugoslavų, čekų, bulgarų.

Kas daugiau pasiaukojo fašistinės ašies sudaužymui?"

★ ★ ★

Šis pasakymas yra istorijos faktų klastojimas (bolševikai tam yra gabūs). Pirmiausia, reikia atsiminti, kad **didžiausi šio karo kaltininkai yra naciškoji Vokietija ir bolševikiškoji Rusija.** Nuo 1939 metų iki 1941 metų Rusija buvo Vokietijos sąjungininkė ir padėjo kovoti jai prieš Angliją ir Prancūziją, padėjo parblokšti **slavišką** Lenkiją. Taigi, Rusija du metus kovojo ne prieš fašistiškąją ašį, bet tą ašį tepė. Tik kai tie du banditai — Hitleris ir Stalinas — susipiovė, Stalinas, pasaulio nelaimei, tapo demokratijos "sąjungininku."

★ ★ ★

Čekai šiame kare nedalyvavo, nes Čekoslovakija jau prieš karą buvo vokiečių okupuota. Jos garsieji Škodos ginklų fabrikai gamino ginklus, kurie buvo atsukti prieš demokratiją, tuose fabrikuose dirbo čekų darbininkai, gaudami vienodą su vokiečiais atlyginimą. O Slovakija pasiskelbė nepriklausoma valstybe ir glaudžiai bendradarbiavo su naciais, siuntė vyrus į frontą **prieš** sąjungininkus kovoti.

★ ★ ★

Jugoslavijos pasipriešinimas buvo labai greitai palaužtas, o stambiausia po serbų Jugoslavijos tauta, kroatai, pasiskelbė "nepriklausoma" valstybe, kuri glaudžiai bendradarbiavo su naciais. Kroatija davė labai daug lakūnų, kurie kovojo **prieš** alijantus.

★ ★ ★

Slaviškoji Bulgarija nuo pat karo pradžios buvo glaudi Hitlerio talkininkė ir buvo net paskelbusi karą Amerikai ir Anglijai. Lietuviai gi dar labai gerai atsimena iš ukrainiečių sudarytus būrius, kurie terorizavo Lietuvos gyventojus, padėjo gaudyti vokiečiams Lietuvos jaunimą ir siųsti jį į frontą, apiplėšinėjo ramius gyventojus. Tai irgi mažas įnašas kovai prieš fašizmą.

Gali būti, kad šio karo metu žuvo 18 milijonų slavų. Bet gal "V" redaktoriai

(Nukelta į 5 pusl.)

Praeitos Savaitės Svarbesni Įvykiai

Karl Gruber, Austrijos užsienių reikalų ministeris kreipės į užsienių reikalų ministerių Tarybą, balandžio 18 d., kad Austrijos taikos sutartis būtų greitai baigta.

Austrijos užsienių reikalų ministeris Gruber pareiškęs, kad nei viena Austrijos valdžia nepasirašys taikos sutarties, jei iš austrų bus atimta Karintija, kurios nori Tito, Jugoslavijos diktatorius.

Sekretorius Marshall aną savaitę aštriai buvo susikirtęs su Molotovu dėl pirmo austrų sutarties paragrafo. Molotovas bandė apkaltinti Austriją dėl ryšių su nacių Vokietija, o Marshall nurodė, jog Austrijos taikos sutartis nieko bendro neturi su karo pasekomis. Joje turi būti konstatuotas valstybių pasižadėjimas atstatyti nepriklausomą austrų valstybę.

O kodėl ponas Molotovas taip greitai pamiršo Sovietų Rusijos santykius su ponu Hitleriu ir naciška Vokietija, kurie buvo sudaryti rugpiūčio 21 d., 1939 m. Juk Stalino ir Hitlerio 1939 metų bičiulystė paragino Hitlerį pulti Lenkiją, rugsėjo 1 d., 1939 m.; o paskui ponas Stalinas pats smogė Lenkijai kardą į nugarą, rugsėjo 17, 1939 m. Ar Molotovas jau pamiršo šį įvykį?

IŠMESTI KOMUNISTAI

Trys komunistai, kurie buvo Čilės vyriausybės ministeriais, buvo aną savaitę išblokšti iš valdžios.

Prezidentas Vidiela sudarė naują vyriausybę, kurion įeina 11 radikalų ir 1 demokratų partijos atstovas.

MASKVOS AGENTAI VEJAMI

Tikrai įdomų pareiškimą padarė Romulo Betancourt, Venezuelos prezidentas. Jis pareiškė:

— Kol aš būsiu prezidentu, tol Venezuelos valdžioje komunistų nebus.

Sakoma, jog pastaruoju metu komunistų įtaka Venezueloje žymiai sumažėjusi.

Maskvos agentai vejami laukan iš darbininkų unijų. Komunistai unijų rinkimuose gavo nosį — pralaimėjo...

BOLŠEVIKŲ INTRYGOS

Otto Ostrowski, Berlyno mayoras, kuris buvo prieš keturis mėnesius išrinktas, aną savaitę buvo priverstas pasitraukti iš pareigų. Tai vis rusų bolševikų intrygos.

NENORI GRĮŽTI RUSIJON

Kas pažįsta komunizmą, tas jo bijo ir vengia kaipo plėšriausio žvėries.

Aną savaitę teko patirti, jog Guestron stovykloje yra 7,000 raudonosios armijos kareivių, kurie nenori važiuoti namo. Mat, bijo raudono "rojaus".

REIKALAUJA $150,000,000

Tito, Jugoslavijos komunistų diktatorius ir Stalino "klapčiukas", reikalauja iš Austrijos $150,000,000 reparacijų.

Žinoma, jis tų pinigų nemažą sumą panaudotų komunistinei propagandai.

TAI YRA SIGNALAS, KAD...

Ėjo kalbos praeitos savaitės gale, kad Jungtinių Amerikos Valstybių Senatas neratifikuos Italijos taikos sutarties, kol Sovietų Rusija tęs dabartinę politiką.

Pavėlavimas šios pirmos sutarties, kurią pasirašė užsienio ministeriai, yra signalas, kad visa taikos sutarčių programa sustabdyta ilgam laikui.

MAŽIAU ESĄ VILTIES...

Praeitos savaitės pabaigoje buvo žinoma, kad dėl tarptautinės kontrolės atominės energijos susitarimas sklandžiai nevyksta. Jungtinės Amerikos Valstybės ir Sovietų Rusija apkaltino viens kitą, kad šis klausimas yra vilkinamas Jungtinių Tautų (UN) atominės energijos komiteto susirinkime.

Iš Šen Bei Ten

(Atkelta iš 4 pusl.)

žino, kiek žuvo lenkų kare prieš bolševikus 1939 met. kiek žuvo lenkų, išvežtų į Sibirą, kiek lenkų karininkų bolševikai Katyne sušaudė?

Visi žinom, kad šiame kare žuvo labai daug bolševikų kariuomenės. Tačiau žūti yra labai menkas nuopelnas. Daug svarbiau yra kovoti ir laimėti, o jeigu žūti — tai žūti prasmingai. Rusų kareiviai gi milijoniniais skaičiais pasiduodavo vokiečiams į nelaisvę, kur juos beveik visus vokiečiai iššaudė, kiti badu išmirė. Tai menkas nuopelnas kare prieš fašizmą.

★ ★ ★

Jeigu ne Amerika, tai šiandien Stalino ir jo visos gaujos jau nė kvapo nebūtų likę. Amerikos ginklai išgelbėjo Rusiją, o bolševikiškieji Rusijos vadai, už tai atsidėkodami, rengiasi čiupti ją iš pasalų už gerklės.

San Diego, Calif., šiomis dienomis išbandytas vadinamas Jet bomberis (lėktuvas). Sakoma, kai tai greičiausias bomberis, kokio Amerika dar neturėjo.

CHICAGOS LIETUVIŲ VEIKLA

Gildos Pramogos Ir Nuoširdus Ačiū

Balandžio 13 d. įvyko pora Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos pramogų, kurios visais atžvilgiais gerai pavyko.

Marquette Park rengimo komisija nuoširdžiai dėkoja gerb. klebonui kun. J. Paškauskui, kuris ne vien kad ragino per visas šv. Mišias savo parapijiečius paremti, bet taip pat atsilankė į pramogą ir pasakė reikšmingą kalbą; nuoširdžiai dėkoja biznieriui Petkui, kuris užlaiko Jewelry Store, 69th St. ir Campbell Ave.; jis Gildos rengimo komisijai paaukavo daug vertingų daiktų, vertės $200; podraug nuoširdus ačiū visoms ir visiems dalyviams, kurie atsilankė, aukojo, darbavos ir parėmė pramogą.

Komisija labai apgailestavo Onos Viliminienės, kuri daug pasidarbavo, ir dėl ligos negalėjo dalyvauti parengime, reiškia užuojautos šeimai, ir linki kuo greičiausiai pasveikti.

West Side rengėjai nuoširdžiai dėkoja klebonui kun. M. Jodkai, MIC., ir vikarui kun. P. Bulovai, MIC., už paraginimą parapijiečių, atsilankymą ir pasakytą salėj kalbą; nuoširdus ačiū Mrs. Stella Kaupas, Mr. ir Mrs. J. Radomskiams, kurie stambiai parėmė; gerosioms šeimininkėms, darbininkėms ir aukotojoms: P. Kalnienei, M. Rimkienei, M. Aitutienei, Mrs. Masalskienei, Mrs. Laurinienei ir jos dukrelei Sylvijai, seserims Yocytėms, Sally Balsis, Antanui Fabijonui, svečiams, ir visoms ir visiems, kurie kokiu būdu prisidėjo prie šios pramogos sekmių, nuoširdžiausiai dėkojam. **Buvęs**

Niekados netikėk saldliežuviais.

PLATINKITE DRAUGĄ

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

Perskaitę "Draugą", duokite ją jūsų giminėms, draugams ar pažįstamiems.

DRAUGE rasite visas vėliausias žinias.

A. A.

ZIGMONTAS ŽEGUNAS

Gyv.: 938 W. 34th Street.
Mirė Bal. 20d., 1947m., 2:00 val. ryto, sulaukęs pusės amž.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš Vilniaus apskr., Videnčkių miesto.
Amerikoj išgyveno 34 metus.
Paliko dideliame nuliūdime: pusbrolį Vincentą ir brolienę Rakauskus ir jų sūnų Joną ir kitas gimines.

Kūnas pašarvotas Ant. M. Phillips koplyčioj, 3307 S Lituanica Ave. Laidotuvės įvyks antrad., Bal. 22d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Pusbrolis, Brolienė ir Jų Sūnus ir kitos Giminės.

Laid. direkt.: Ant. M. Phillips, tel. YARds 4908.

A. A.

JUOZAPAS VERBISKIS

Gyv.: Blaine, West Virginia.
Mirė Bal. 18d., 1947m., sulaukęs 70 metų amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš Šiaulių apskr., Pašvitinio par., Gaubių kaimo.
Paliko dideliame nuliūdime: brolienę Pauliną Verbiskienę ir jos šeimą; Otto ir jo žmoną Lucille; Aleksandrą; Antaną ir jo žmoną Julia; ir Bernice ir kitus gimines Amerikoje. Lietuvoje paliko brolį Joną, 2 seseris Oną Sabienę ir Emiliją ir kitus gimines.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituanica Ave. Laidotuvės įvyks antrad., Bal. 22d. Iš koplyčios 8 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Brolienė ir jos Šeima ir kiti giminės.
Laid. direkt.: Anthony M. Phillips, tel. YARds 4908.

A. A.

BARBORA ŽEMGULIENĖ
(po tėvais Rumšaitė)

Gyv.: 226 W. 46th Street.
Mirė Bal. 19d., 1947m., 2 val. ryto, sulaukus pusės amž.
Gimus Lietuvoje Kilo iš Tauragės apskr., Švekšnių par., Daukšaičių kaimo. Amerikoje išgyveno 40 metus.
Paliko dideliame nuliūdime: vyrą Juozapą; 2 brolius Juozapą ir jo žmoną Rozaliją ir jų 2 dukteris Oną ir Bronislavą, ir Kazimierą ir jo žmoną Anastaziją ir jų 2 dukteris — Stefaniją ir Albiną; sesers sūnūs Antanas ir Petras ir sesers duktė Sister Mary Antana (Mercy Sister, Resurrection vienuolyne), ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.
Priklausė prie Tretininkų, Apaštalystės Maldos ir R. K. Susivienymo draugijų.
Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioj, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks antrad., Bal. 22d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Vyras, Broliai ir jų Žmonos ir Dukterys ir visos kitos mūsų Giminės.
Laid. direkt.: John F. Eudeikis, tel. YARds 1741.

B. A. LACHAWICZ
Laidotuvių Direktorius
ROSELANDE
KOPLYČIA RANDASI:
10756 So. Michigan Ave.
Tel. PUL. 1270 arba CAN. 2515
Rez. tel. — COMmodore 5765

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS
LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS
John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage Avenue
Yards 1741-2

4330-34 S. California Avenue
Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose Chicagos Dalyse

Radio Programai WGES (1390 k.)
DABAR KAS ŠEŠTADIENĮ
nuo 9:15 iki 9:30 v. ryte.

Veteranų Perlaidojimo Reikale

Kreipkitės prie ANTANO B. PETKAUS, Laidotuvių Direktoriaus. Pagal Karo Departamento patvarkymą, dabar jums norint, kūnai žuvusių ar mirusių veteranų — jūsų mylimųjų, bus parvežti perlaidojimui. Tik pašaukite ir p. Petkus atvyks į jūsų namus ir suteiks jums visas perlaidojimo informacijas. Suteikiamas pilnas militarinis laidojimas.

NULIŪDIMO VALANDOJE
KREIPKITĖS PRIE
ANTHONY B.
PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Telefonas TOWNHALL 2109
6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROVEHILL 0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir jūsų finansiškam stoviui prieinamas!

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. PROspect 0099
3319 Lituanica Ave. YARds 1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

SENOMS, ATDAROMS, SKAUDZIOMS ŽAIZDOMS IR ODOS IŠBĖRIMAMS

Kenčiantieji nuo senų, atdarų ir skaudžių žaizdų, žino kaip sunku yra ramiai pasėdėti, ir kaip nakties metu negalima gerai išsimiegot. Kuomet žaizdos pradeda niežėt ir skaudėti — užtepkite LEGULO Ointment palengvinimui skausmo ir niežėjimo tų senų, atdarų ir skaudžių žaizdų.

Jo atgaivinančios ir skausmą pražalinančios ypatybės suteiks Jums tinkamą nakties poilsį ir pagelbės išgydyt senas, atdaras ir skaudžias žaizdas. Vartokite jį irgi skaudiems nudegimams, šašų ir sutrūkimų pražalinimui, ir kad palengvinti Psoriasis niežėjimą. Atvėdina vadinamą Athlete's Foot degimą ir niežėjimą, sustabdo jo plėtimąsi, sulaiko nuo odos nudžiūvimo ir sutrūkimo tarp pirštų; geras ir sausos, trūkstančios odos niežėjimui, nuo darbo išbėrimams ir kitoms odos negalėms iš lauko pusės.

LEGULO OINTMENT parsiduoda po $1.25 ir po $3.50.

Siuskite jūsų Money Orderį tiesiog į —

LEGULO, DEPT.—D.
4847 W. 14th Street
CICERO 50, ILLINOIS

Gerų ir Tvirtų Seklyčioms Setų
IŠDIRBĖJAI

Tiesiog Jums Iš Mūsų Dirbtuvės

Mūsų ilgų metų patyrimas rakandų išdirbime įgyjo nuo pirkėjų pilną patenkinimą.

Turime didelį ir pilną pasirinkimą gražių, gerų ir vėliausios mados SEPLYČIOMS SETŲ.
PIRMIAU MATYKITE MŪSŲ DIRBTUVĘ
Pas Mus Perkant — Nupirksite Daug Pigiau!
GARANTUOTA MEDŽIAGA IR DARBAS TEIKIAMA UŽ LABAI PRIEINAMAS KAINAS!

Tūkstančiai Pilnai Patenkintų Pirkėjų Išgarsina Mus. — Prie Progos Paklauskite Jų.

Archer Avenue Furniture Co.
— PARLOR SUITE ISDIRBĖJAI —
4140 Archer Ave. Chicago 32, Ill.
Telefonas — LAFayette 3516
Savininkas — JOE KAZIK—KAZIKAITIS

PIRKITE TIESIOG NUO — MR. NELSON — Savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th St.
Vienas Blokas nuo Kapinių
Tiesiog Ten, Kur Busai Sustoja.
Telefonas: CEDARCREST 6335

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansu patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale, šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujam.

IGNACAS J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone: YARds 0781

LACHAWICZ ir SŪNAI
2314 W. 23rd PLACE Phones — CANal 2515
10756 S. MICHIGAN COM 5765; PUL 1270

MAŽEIKA ir EVANS
3319 LITUANICA AVE. Phones: YARDS 1138-39
6845 S. WESTERN AVE. PROspect 0099

LEONARDAS L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: PULlman 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Phone: YARds 4908

JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAFayette 3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone: YARds 1419

BALF Vajaus Komiteto veikla

BALF Chicagos apskrities iniciatyva sudarytas BALF Vajaus Vykdomasis Komitetas, kurio sudėtis buvo paskelbta šeštadienio numeryje, **balandžio 10 dieną** buvo sušaukęs į Dariaus-Girėno salę organizacijų atstovus bei pavienius veikėjus, kad galėtų pranešti apie savo nudirbtą darbą, papasakoti apie darbo planus ir paprašyti pagelbos.

Susirinkimą pradėjo **Anthony A. Olis**, Vykdomojo Komiteto pirmininkas, kuris trumpai papasakojo, kaip šis Komitetas susitvėrė ir kas į jį įeina. Po to žodį perdavė **Broniui Budginui**, kurį Vykdomasis Komitetas yra pakvietęs BALF vajaus Illinois valstybėje reikalų vedėju.

Bronius Budginas padarė išsamų pranešimą, kaip yra galvojama tą taip svarbų vajų pravesti. Jis pabrėžė, kad tremtinių šelpimas daugiausia gula ant Amerikos lietuvių pečių, nes sve timtaučiai turi savo reikalų ir mūsiškius nelabai atjaučia. Ta šalpos našta bus visai lengva, jei ją lygiai pasidalins visi Amerikos lietuviai: tiek pavieniai asmenys, tiek įvairios organizacijos. Žinoma, bus kreipiamasi ir į svetimtaučius, mums prijaučiančius amerikiečius, bet iš jų tikėtis daug negalima.

Todėl BALF Vajaus Vykdomasis Komitetas yra nusistatęs prieiti prie kiekvieno lietuvio, prie kiekvienos organizacijos ir paprašyti dalies tremtinių sušelpimui.

Smulkiau darbo planas atrodo šitaip:

1. Bus stengiamasi pasiųsti kiek galima didesniam skaičiui žmonių **laiškus** asmeniškai ir paprašyti aukos. Į laišką bus įdėtas kitas vokelis, jau užadresuotas. Reikės tik užrašyti savo adresą ir įdėti savo auką: čekį, money orderį arba ir pinigą ir pasiųsti nurodytom vieton.

2. Bus kreiptasi į organizacijas ir prašyta, kad jų nariai savu noru apsidėtų **specialiu mokesčiu** tremtinių reikalams BALF vajaus metu (gegužės, birželio ir liepos mėnesiais). Manoma, kad organizacijos čia parodys gražų tremtinių šalpos reikalingumo supratimą.

3. Bus kreiptasi į **profesionalų draugijas.** Iki šio laiko daugiausia šalpos ir kitiems lietuviškiems reikalams aukojo darbininkija, gi profesionalai, kurie daugiau išgali, likdavo nuošaliai. Tikimasi, kad dabar profesionalai parodys gražų pavyzdį.

4. Bus stengiamasi, kad visose Illinois valstybės **lietuvių bažnyčiose** vieną sekmadienį būtų padaryta rinkliava šalpos reikalams. Visi parapijiečiai galės parodyti gerą širdį ir artimo meilės supratimą.

5. Bus ruošiamos ir **prakalbos**, bet dabar, vasarai artinantis, prakalbos nebėra taip gausiai lankomos. Tačiau tikimasi, kad ir čia, išgirdę apie tremtinių vargą iš pačių tremtinių lūpų, žmonės gausiai aukos jų šelpimui.

6. Bus prašyta, kad lietuviai biznieriai, lietuviškos įstaigos ir panašios vietos leistų padėti pas juos **aukų dėžutes**, į kurias gali būti įmetama smulki (arba ir stambi) grąža. Iki šio laiko jau iš daugelio biznierių gautas sutikimas tokias dėžutes pas juos padėti.

7. Žinoma, bus kreipiamasi į organizacijas, kad jos skirtų aukų iš savo **iždų.**

8. Bus prašoma, kad organizacijos skirtų savo **parengimų pelną** arba bent tam tikrą jo nuošimtį šalpos reikalams. Labai gražų pavyzdį rodo **Lietuvių Universiteto Klubas** (Lithuanian University Club), kuris, **net neprašomas,** jau senai nutarė skirti visą savo parengimo, įvykstančio **balandžio 27 dieną** Lietuvių Auditorijoje, pelną BALF reikalams. Taip pat ir Amerikos Legijono **Dariaus-Girėno postas** rengia didelį vakarą **gegužės 11 dieną** savo salėje, kurio visą pelną skiria irgi BALF reikalams. Šių dviejų rimtų organizacijų pavyzdį turėtų pasekti visos kitos organizacijos ir klubai.

9. Bus prašoma, kad visos **kitos pramogos**, kaip piknikai, įvairūs išvažiavimai, skirtų dalį pelno tremitnių šalpos reikalams. Svarbu, kad kiekvienas Amerikos lietuvis visada jaustų, jog yra jo brolių, kuriuos jis **gali,** todėl ir **privalo** gelbėti.

10. Yra žmonių, kurie nesilanko į jokius parengimus, prakalbas bei piknikus, bet kurie paaukotų, jeigu prie jų būtų prieita ir paprašyta. Todėl bus stengiamasi **aplankyti kiekvieną lietuvį jo namuose** ir paprašyti aukos svarbiam šalpos reikalui.

Visam tam darbui atlikti reikalinga didžiulė "darbo armija". Todėl BALF Vykdomasis Komitetas jau dabar kreipiasi į visus lietuvius ir prašo prisidėti ne tik aukomis, bet ir darbu šiame vajuje. Kas gali kuo nors prisidėti, prašomas pranešti vajaus reikalų vedėjui **Broniui Budginui, 840 West 33 St., Chicago 8, Ill., telefonas Yards 4789.**

Vajus iškilmingai bus pradėtas Dariaus-Girėno posto rengiamame vakare, gegužės 11 dieną. Šiame iškilmingam vajaus atidaryme dalyvaus daug žymių svečių iš amerikiečių ir lietuvių visuomenės. Laukiama, kad čia draugijos ir pavieniai asmenys įteiks savo aukas. Tačiau nereikia laukti tos dienos, o galima savo aukas įteikti jau ir dabar. **Visos iki gegužės 11 dienos įteiktos aukos bus paskelbtos atidarymo iškilmėse,** o vėliau visos aukos bus skelbiamos spaudoje, o aukotojams bus išduodami kvitai. Reikia įsidėmėti, kad **iki liepos mėnesio 1 dienos** paaukoti BALF reikalams pinigai **neapdedami pajamų mokesčiais (income tax).**

Visais reikalais visuomenė prašoma kreiptis į BALF Vajaus Vykdomojo Komiteto raštinę nurodytu adresu raštu, asmeniškai ar telefonu. Vajaus Komitetas, parūpins kalbėtojų, suteiks propagandinės medžiagos, mielai priims visokius patarimus ir sumanymus.

Glaudžiai visi bendradarbiaudami, savo tikslą ne tik pasieksime, bet ir perviršysime. Tremtinių dėkingumas bus geriausias atpildas už mūsų darbą ir aukas. Jei gali kiti, galime ir mes! Tik pasiryžimo ir darbo!

BALF Vajaus Komitetas

KALĖJIME PIRMOJI PAGELBA

Raudonojo Kryžiaus darbininkai, atvykę į sprogimų ir gaisro sunaikintą Texas City, miesto kalėjime įsteigė teikimą pirmosios pagelbos sužeistiems gyventojams.

(Acme-Draugas telephoto)

Pačiups ir juos

Washington. — Du žymūs Hollywoodo "muzikai" — niurneklis Frank Sinatra ir Hans Eisler netrukus bus apklausinėti, kokius santykius jie turi su komunistais, kai Kongreso pakomisija pradės raudonųjų įtakos filmų pramonėje tyrinėjimą.

Sinatra visuomet dalyvauja komunistų rengiamuose mitinguose ir rašo straipsnius komunistų laikraščiams. Hans Eisler, Gerhardt Eisler, komunistų boso brolis, kuris gauna beveik aukščiausią atlyginima iš Hollywoodo vienadienių kompozitorių, yra parašęs daugelį komunistinių dainų, kurios yra labai vertinamos komunistų internacionalo.

Jo neišgąsdino

Užvakar po piet į Devon Currency Exchange, 6351 N. Clark st. užėjo jaunas vyrukas. Priėjęs prie vedėjo langelio, jis paprašė iškeisti čekį. Staiga jis ištraukė revolverį iš kišenės ir pareikalavo pinigų. Vedėjas pažiūrėjo į sudėtus prieš jį pinigus ir pamatė šalia gulintį žaislinį revolverį, kurį buvo palikęs ten prieš kelias minutes mažas berniukas. Vedėjas paėmė tą revolverį ir atsuko į banditą.

Banditas pažiūrėjo į vedėjo revolverį, paskui į savo. Jo revolveris irgi buvo tik žaislinis. Paskui jis apsisuko ir išbėgo. Tačiau išbėgdamas jis pasakęęs:

"Kitą kartą aš ateisiu su tikru revolveriu".

Ligoninė be lovų

Illinois legislatūros atstovai, vakar netikėtai apsilankę Valstybės Ligoninėj Elgin'e, atrado, kad 330 ligonių miega ant matracų, padėtų ant grindų, kadangi nėra pakankamai lovų.

Atstovas Reed F. Cutler pareiškė, kad toks ligoninės perkimšimas yra netoleruotinas. Dr. D. Louis Stenberg, ligoninės superintendantas, komisijai pareiškė, kad ligoninė dabar turi 5,328 pacientus, nors ji yra paruošta tik 3,000 pacientų.

VAIRIOS DOMIOS ŽINIOS

Mažas panašumas

Sprogimas Texas City uoste vaizdžiai parodo, kas atsitiktų, jeigu į kokį nors miestą būtų numesta atominė bomba. Mačiusieji atominės bombos sprogimą Japonijoj ir jos padarinius sako, kad ir čia įvykusiame sprogime yra mažas panašumas.

Tačiau ta nelaimė parodė, kad amerikiečiai yra drąsūs ir drausmingi. Nekilo jokios panikos, beveik nebuvo vagysčių. Texas City ir gretimos gyvenvietės su didžiausia disciplina dirba, kad išlaikius tvarką ir sumažinus nuostolius.

Nelaimės vietoje viešpataujanti dvasia yra tipiška visai Amerikai. Tai yra padrąsinimas, kad jei kada nors mūsų kraštas būtų užpultas, mums nepritrūks drąsos tai pernešti ir nugalėti.

Milijonai nuostolių

Sprogimas Texas City padarė milijoninius nuostolius apdraudos kompanijoms. Apskaičiuojama, kad teks išmokėti apie $100,000,000 apdraudos.

Joks apdraudos tipas neliko nepaliestas. Nuostolių turės gyvybės, nelaimių, gaisrų ir jūrų apdraudos kompanijos.

Nuostoliai bus antri savo didumu visoje Amerikoje istorijoje. Daugiausia nuostolių padarė žemės drebėjimas San Francisco 1906 metais, net apie $350,000,000. Dėl to žemės drebėjimo daugelis apdraudos kompanijų bankrutavo. Po Chicagos gaisro 1871 metais teko išmokėti $168,000,000 apdraudos.

Iš viso nuostolių Texas City padaryta už kelis šimtus milijonų dolerių.

Ir jie padės

Halifax, N. S. — Halifax miesto gyventojai, iš kurių daugelis dar prisimena baisųjį sprogimą jų mieste 1917 metais, kada žuvo virš 1,600 žmonių, planuoja padėti panašios nelaimės ištiktam Texas City.

Ugniagesių viršininkas pranešė, kad jo departmentas skirs pinigų nukentėjusiems gyventojams. Miesto taryba irgi šaukia posėdį tam pačiam reikalui aptarti.

Įdomu, kad ir Halifax, ir Texas City nelaimės įvyko dėl sprogimo prancūzų laivuose.

Prašo 5 milijonų

New York. — Konrad Bercovici, Hollywood scenarijų rašytojas, įteikė teismui skundą, kuriuo reikalauja iš Charlie Chaplin $5,000,000.

Jis sako, kad Chaplin sutiko jam mokėti 15 nuošimčių pelno už filmą "The Great Dictator". Bercovici sako paruošęs scenarijų, bet Chaplin jam vėliau nieko už tai nedavė, nes filma dėl politinių priežasčių nebuvo kurį laiką rodoma.

Išliko sveika

Texas City. — Baisus sprogimas šiame mieste sugriovė ir bažnyčią—Church of Our Lady of the Snow. Iš bažnyčios liko tik griuvesių krūva. Stebėtina tačiau, kad Švč. Panelės Marijos statula griuvesių kruvoj išliko visai nesužalota stovėti.

Rūpinas saviškiais

Studentai iš Texas valstybės, studijuojantieji Northwestern universitete, pradėjo vajų pagelbėti nukentėjusiems Texas City gyventojams.

Labai įdomu!

Ispanė rašytoja Regina Garcia, bedievybės ir materializmo apaštalė, revoliucijos propagandistė, kuri guldavo su Markso knyga rankoje ir Ispaniją buvo pervažiavusi su raudonosios propagandos prakalbomis — atsivertė į katalikybę. Jos įdomią istoriją pradėsime spausdinti rytoj.

WESTWOOD LIQUOR STORE

2441 West 69th Street.

DIDELIS PASIRINKIMAS

VYNO, DEGTINĖS IR ALAUS

★ ★ ★

pristatome į namus:

Geriausių rūšių alų buteliais, dėžėmis ir statinėmis.

★ ★ ★

AL. ŠIMKUNAS
Savininkas

Telefonas PROspect 5951

● JEIGU NORITE PASKOLOS ANT NAMO
● JEIGU NORITE PASIDĖTI TAUPINIMUI
● JEIGU NORITE GAUTI 3% — KREIPKITĖS Į

UNIVERSAL
Savings and Loan Association
1739 So. Halsted St. Tel. CANal 8500

Jūsų indėlių saugumui apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

PLANINGAS TAUPYMAS
MOKA GERUS DIVIDENDUS

Mūsų Bendrovė gelbsti tūkstančiams taupytojų sudaryti atsargas—įsigyti nuosavus namus—naują automobilį—dėl apsaugos nuo nepermatomų nelaimių. Kiekviene taupinius apdrausti iki $5,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corp. PRADĖK TAUPYTI DABAR...

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 WEST CERMAK RD. CHICAGO 8, ILL.
JOHN F. KASANAUSKAS, Pres. and Mgr.

× **Kun. J. Lechavičius,** neseniai atvykęs iš Vokietijos, dabar einąs vikaro pareigas Dievo Apvaizdos bažnyčioje, Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos seime, balandžio 27 d., Aušros Vartų parapijos salėj, skaitys paskaitą apie arkivyskupą J. Matulevičių.

× **Cecilia Urba,** iš Bridgeport, kuri prieš Velykas buvo labai sunkiai sužeista pralekiančio automobiliaus, po didelių gydytojų ir namiškių pastangų, jau eina sveikyn. Draugės ir pažįstamieji jau gali ją aplankyti Mercy ligoninėj.

× **Pranas Gudas,** žurnalistas ir mūs dienraščio bendradarbis, nuolatos siuntinėja lietuviškų laikraščių tremtiniams Vokietijoj, Danijoj ir k., kurie, kaip dėkodami tremtiniai, rašo: "mus paguodžia, suramina ir stiprina viltis sulaukti geresnio rytojaus." Gražus pavyzdys kitiems.

× **Anastaziją Snarskienę** vardadienio proga pasveikino visa eilė darbuotojų lietuviškose organizacijose ir palinkėjo toliau vadovauti kilniuose darbuose. Ji yra žymi So. Chicago lietuvių veikėja, Šv. Pranciškaus Vie nuolyno Rėmėjų Draugijos Chicago apskr. pirmininkė ir dienraščio "Draugo" korespondentė.

× **Darius-Girėnas postas 271,** American Legion, ruošia planus dideliam vakarui, kurio pelnas eis lietuvių naš laičių, Vokietijoj, naudai. Legijonieriai jei ką užsimoja, tai ir įvykdo su gražiomis sekmėmis. To vakaro komisijoj yra dabartinis komanderis J. Judickas, buv. kom. J. Rachus, teisėjas Zūris ir J. Mickeliūnas, kuriam pavesta visa to vakaro publikacija.

× **Jonas ir Elzbieta Vanagai** balandžio 19 d. švęs auksinį vedybinio gyvenimo jubiliejų. Jubiliatai bus palaiminti Gimimo Šv. Marijos bažnyčioj, per šv. Mišias 9 val., o vėliau jiems pagerbti puota svetainėj adresu 7840 S. Western Ave. Jubiliatai yra seni ir nuolatiniai "Draugo" skaitytojai. Redakcija ir administracija reto jubiliejaus proga linki Jonui ir Elzbietai kuo geriausios sveikatos.

× **Adelė Šiauliūtė-Bart,** kurią prieš kiek laiko buvo ištikęs dalinas paralyžius, gydytojų pastangomis, pradeda sveikti. Ligonė jau parvežta iš ligoninės ir gydoma jų pačių bute adresu 2417 West 70 St. Prieš ištekėdama Adelė buvo ilgametė Aušros Vartų parapijos choro narė-solistė. Ligonę dažnai lanko ir ištisas dienas slaugo jos jaunų dienų draugė Stella Kaupienė, žmona tavernininko Juozo Kaupo, iš West Side, ir kitos.

Melagystė yra purvina dėmė žmoguje.